TARİH

9. SINIF

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM

1. DÖNEM - 2. YAZILI

9. SINIF 9. SINIF 9. SINIF 9. SINIF 9. SINIF 9. SINIF 9. SINIF 9. SINIF

1. Tarihsel bilginin üretim sürecinin son aşamasında bilimsel bir eser ortaya koyan araştırmacılar, yararlandıkları kaynaklara mutlaka atıf yapmalı ve bu kaynakları çalışmanın kaynakça bölümünde göstermelidir. Kaynakçanın belirtilmesi, bilimsel ve mesleki etik açısından zorunludur. Akademik yazım standartlarına uyulmalı; açık, anlaşılır ve mantıksal bir yapı benimsenmelidir. Tarihsel olaylar, kendi bağlamı içinde ve kronolojik bir sıra izlenerek aktarılmalıdır. Hazırlanan çalışma, mevcut literatüre katkı sağlayan yeni bir bakış açısı veya bilgi sunmalıdır.

Buna göre bir tarih eserinin "bilimsel**" olabilmesi için taşıması gereken kriterler nelerdir? Gerekçeleriyle açıklayınız.**

2. Geleneksel tarih araştırmalarında araştırmacılar, kaynaklara genellikle kütüphaneler, arşivler, müzeler ve saha çalışmaları gibi fiziksel ortamlarda erişir. Bu süreçte el yazmaları, resmî belgeler ve gazete arşivleri gibi birincil kaynaklar doğrudan incelenir. Araştırmacılar, bu kaynakları analiz ederken metinleri manuel olarak okuyup yorumlar ve olaylar arasındaki bağlantıları kendileri kurar. Dijital tarih yazıcılığında ise kaynaklara çevrim içi veri tabanları, dijital arşivler ve e-kitaplar üzerinden internet aracılığıyla erişim sağlanır. Dijitalleştirilmiş el yazmaları, belgeler ve multimedya içerikler araştırmalarda yaygın şekilde kullanılmaktadır. Bu yaklaşımda büyük veri setlerini çözümlemek için istatistiksel araçlardan ve veri görselleştirme tekniklerinden yararlanılır. Ayrıca sosyal ağ analizi, coğrafi bilgi sistemleri (GIS) ve doğal dil işleme (NLP) gibi modern yöntemler de sıklıkla uygulanmaktadır. Bununla birlikte, dijital tarih çalışmalarında telif hakkı sorunları, içeriklerin tarihsel bağlamından koparılma riski ve dijital verilerin uygun şekilde korunamaması nedeniyle kaybolma tehlikesi gibi bazı zorluklarla da karşılaşılabilmektedir.

2.1. Buna göre dijital tarih yazıcılığının, verilerin toplanması ve analizinde geleneksel tarih yazımına göre sağladığı dört avantajı yazınız.

2.2. Buna göre tarihsel belgelerin dijitalleştirilmesi sürecinde meydana gelebilecek etik sorunlar neler olabilir? Örnek vererek açıklayınız.

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

3. MÖ 600.000-MÖ 12.000 arasında tarihlendirilen Paleolitik Çağ'da insanlar, besin ihtiyaçlarını avcılık ve toplayıcılık faaliyetleriyle karşılamaktaydı. Avlanma faaliyetlerinin erkekler, bitki toplayıcılığının ise kadınlar ve çocuklar tarafından yürütüldüğü düşünülmektedir. Bugünkü anlamda mülkiyet kavramının henüz gelişmediği bu dönemde, toplumsal yapı; iş birliği, eşitlik ve dayanışma temelinde şekillenmişti. MÖ 10.000 yılı civarında Mezopotamya'da yaşayan insanların yabani buğdayı evcilleştirmesiyle başlayan Tarım Devrimi, bölge halkına besin üretimini kontrol etme ve artırma imkânı sundu. Günü gününe besin bulma kaygısından kurtulan çiftçi topluluklar, tarım yaptıkları arazilerin etrafında yerleşmeye başladı. Bununla birlikte köy ve şehir gibi yerleşim alanlarının kurulması, yeni uğraşıları ortaya çıkardı. Beslenme alışkanlıklarındaki değişim ve çalışana duyulan ihtiyacın artması kalabalık bir toplum doğurdu ve toplum içinde nüfuzlu gruplar görülmeye başlandı.

Buna göre Tarım Devrimi'nin Mezopotamya'nın toplum yapısında meydana getirdiği değişiklikler neler olabilir? Açıklayınız.

4. Aşağıda Tarım Devrimi'ne ilişkin kavramların yer aldığı bir kelime bulutu görseli verilmiştir.

Kelime bulutunda yer alan kavramlardan yararlanarak "Tarım Devrimi'nin kültürel faaliyetlere etkisini**" anlatan beş cümlelik bir metin yazınız. (**Her cümlede kelime bulutundaki kavramlardan en az bir tanesi kullanılmalıdır.**)**

5. Aşağıda Hitit ve Asya Hunlarının yönetim anlayışlarına dair metinler verilmiştir.

5.1. Hitit ve Asya Hun devletlerinin yönetim anlayışındaki benzerlikler nelerdir? Verilen metinleri dikkate alarak açıklayınız.

5.2. Buna göre Eski Çağ'da gücünü Tanrı'dan alan bir egemenlik anlayışının benimsenmesinin sebepleri neler olabilir? Açıklayınız.

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

6. Aşağıda Babil Kralı Hammurabi tarafından hazırlanan kanunlardan bazı maddeler verilmiştir. Bu maddeleri inceleyerek soruları cevaplayınız.

- Bir yargıç yanlış karar verip belgeyi değiştirirse görevinden alınır ve bir daha yargıçlık yapamaz.
- Bir adam, koyun, öküz, domuz veya keçi çaldığında eğer o çaldığı şey Tanrı'ya ya da mahkemeye aitse otuz katını öder, eğer kralın özgür bir vatandaşına aitse on katını öder.
- Bir adam kendisi ile eşit olan birinin dişini kırarsa onun da dişi kırılır.
- Bir kişi azat edilmiş bir adamın dişini kırarsa bir mina altının üçte birini verir.

6.1. Buna göre Hammurabi Kanunları'nda toplumsal düzeni sağlamak için uygulanan farklı ceza türlerini belirtiniz.

6.2. Babil toplumunun sınıflı yapısının Hammurabi Kanunları'na nasıl yansıdığını metinden örnek vererek açıklayınız.

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	TAR.9.1.3. Tarihsel bilginin üretim sürecini çözümleyebilme	**Alan Becerileri:** SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma (SBAB2.2. Kaynaklardan Bilgi Toplama, SBAB2.3. Kaynağı İnceleme, SBAB2.4. Kaynağı Sorgulama) **Kavramsal Beceriler:** KB2.4. Çözümleme
2	TAR.9.1.4.Dijitalleşmenin tarih araştırma ve yazımının dönüşümüne etkisini değerlendirebilme	**Alan Becerileri:** SBAB1. Zamanı Algılama ve Kronolojik Düşünme (KB2.17. Değerlendirme) **Kavramsal Beceriler:** KB3.1. Karar Verme
3	TAR.9.2.1. Tarım Devrimi'nin Eski Çağ medeniyetlerindeki yerleşmeye ve ekonomik faaliyetlere etkisini değerlendirebilme	**Alan Becerileri:** SBAB2.Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma (SBAB2.3. Kaynağı İnceleme) SBAB3. Tarihsel Empati (KB2.14. Yorumlama, SBAB3.1. Tarihsel Bağlamsallaştırma, KB.2.13. Yapılandırma) **Kavramsal Beceriler:** KB3.2. Problem Çözme
4	TAR.9.2.1. Tarım Devrimi'nin Eski Çağ medeniyetlerindeki yerleşmeye ve ekonomik faaliyetlere etkisini değerlendirebilme	**Alan Becerileri:** SBAB2.Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma (SBAB2.3. Kaynağı İnceleme) SBAB3. Tarihsel Empati (KB2.14. Yorumlama, SBAB3.1. Tarihsel Bağlamsallaştırma, KB.2.13. Yapılandırma) **Kavramsal Beceriler:** KB3.2. Problem Çözme
5	TAR.9.2.2. Eski Çağ'daki farklı medeniyetlerin yönetim ve ordu sistemlerini özetleyebilme	**Alan Becerileri:** SBAB1. Zamanı Algılama ve Kronolojik Düşünme (KB2.17. Değerlendirme) SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma (SBAB2.5. Kaynağı Yorumlama) SBAB3. Tarihsel Empati (SBAB3.1. Tarihsel Bağlamsallaştırma) (KB2.14. Yorumlama) **Kavramsal Beceriler:** KB2.3. Özetleme
6	TAR.9.2.3. Eski Çağ medeniyetlerinde hukukun toplumsal düzeni sağlamadaki rolünü sorgulayabilme	**Alan Becerileri:** SBAB2. Kanıta Dayalı Sorgulama ve Araştırma (SBAB2.5. Kaynağı Yorumlama) Tarihsel Empati (KB2.14. Yorumlama, SBAB3.1. Tarihsel Bağlamsallaştırma, KB.2.13. Yapılandırma) **Kavramsal Beceriler:** KB2.3. Özetleme

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

PUANLAMA TABLOSU									
1	2		3	4	5		6		TOPLAM
	2.1.	2.2.			5.1.	5.2.	6.1.	6.2.	
15	10	10	15	20	10	10	5	5	100

ÇÖZÜMLER

1. Kaynakçanın Belirtilmesi: Kaynakçanın eksiksiz sunulması, bilimsel etik açısından zorunludur ve eserin doğruluğunu ve güvenilirliğini artırır.

Akademik Yazım Standartlarına Uyum Sağlanması: Metnin açık, anlaşılır ve tutarlı olması, okuyucunun doğru anlam çıkarabilmesi için gereklidir.

Tarihsel Bağlamın ve Kronolojik Sıralamanın Takip Edilmesi: Olaylar arasındaki ilişkinin doğru anlaşılması ve olayların dönemin şartlarına göre doğru yorumlanması açısından zorunludur.

Yeni Bir Bakış Açısı veya Bilgi Sunulması: Bu çalışmanın esas amaçlarından olup tarihsel bilginin gelişmesine katkı sağlar.

TAM PUAN (4+4+4+3=15 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. kaynakçanın belirtilmesini gerekçesiyle açıklaması,

II. akademik yazım standartlarına uyumu gerekçesiyle açıklaması,

III. tarihsel bağlamın ve kronolojik sıralamanın takip edilmesini gerekçesiyle açıklaması,

IV. yeni bir bakış açısı veya bilgi sunulmasını gerekçesiyle açıklaması

durumunda birincide 4 puan, ikincide 8 puan, üçüncüde 12 puan, dördüncüde ise 15 tam puan kabul edilecektir.

KISMİ PUAN (4+4+4/2+2+2+2)

Öğrencinin;

I. kaynakçanın belirtilmesini gerekçesiyle açıklaması,

II. akademik yazım standartlarına uyumu gerekçesiyle açıklaması,

III. tarihsel bağlamın ve kronolojik sıralamanın takip edilmesini gerekçesiyle açıklaması,

IV. yeni bir bakış açısı veya bilgi sunulmasını gerekçesiyle açıklaması

cevaplarından yalnızca birini vermesi durumunda 4 puan, ikisini vermesi durumunda 8 puan, üçünü vermesi durumunda 12 puan kabul edilecektir.

Ayrıca;

Öğrencinin; “kaynakçanın belirtilmesi, akademik yazım standartlarına uyum, tarihsel bağlamın ve kronolojik sıralamanın takip edilmesi, yeni bir bakış açısı veya bilgi sunulması” cevaplarını gerekçelerini açıklamadan vermesi durumunda birincide 2 puan, ikincide 4 puan, üçüncüde 6 puan, dördüncüde 8 puan kabul edilecektir.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı aşağıdaki durumlardan herhangi birini taşıyorsa 0 (sıfır) puan alır:

- Temel akademik kriterleri içermemesi (Kaynak belirtilmemesi, akademik yazım standartlarına uyulmaması, tarihsel bağlam ve kronolojik sıralamanın takip edilmemesi veya yeni bir bakış açısı/bilgi sunulmaması).
- Soruyla ilgisiz veya konunun tarihsel bağlamından kopuk bilgiler içermesi.
- Hiç cevap yazılmamış olması.

2.

2.1. Metne göre dijital tarih yazıcılığının veri toplama ve analizindeki avantajları şunlardır:

- Erişim Kolaylığı (Araştırmacılar kaynaklara internet üzerinden kolayca ulaşabilir.)
- Hızlı İnceleme (Geleneksel yöntemlere kıyasla veriler çok daha kısa sürede taranabilir ve incelenebilir.)
- Büyük Veri Setlerini Analiz Etme (Çok sayıda belge ve kaynak, dijital araçlarla etkin biçimde analiz edilebilir.)
- Gelişmiş Analiz Yöntemleri/Araçları (Veri görselleştirme, sosyal ağ analizi, coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ve doğal dil işleme gibi yöntemler kullanılabilir.)
- İş Birliğine Dayalı Çalışma İmkânı (Birden fazla araştırmacı aynı veri üzerinde eşzamanlı olarak çalışabilir.)
- Verilerin Düzenlenmesi ve Saklanması (Dijital ortamda veriler düzenli şekilde sınıflandırılabilir ve uzun süreli korunabilir.)
- Zaman ve Maliyet Verimliliği (Fiziksel seyahat ve manuel tarama gereksinimini azaltarak kaynak tasarrufu sağla**r.)**

TAM PUAN (3+2+3+2=10 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. erişim kolaylığı,
II. hızlı inceleme,
III. büyük veri setlerini analiz etme,
IV. gelişmiş (modern) analiz yöntemleri/araçları,
V. iş birliğine dayalı çalışma imkânı,
VI. verilerin düzenlenmesi ve saklanması,
VII. zaman ve maliyet verimliliği

gibi avantajlardan birine yer vermesi durumunda 3 puan, ikisine yer vermesi durumunda 5 puan, üçüne yer vermesi durumunda 8 puan, dördüne yer vermesi durumunda 10 tam puan kabul edilecektir.

KISMİ PUAN (3+2+3)

Öğrencinin;

I. erişim kolaylığı,
II. hızlı inceleme,
III. büyük veri setlerini analiz etme,
IV. gelişmiş (modern) analiz yöntemleri/araçları,
V. iş birliğine dayalı çalışma imkânı,

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

VI. verilerin düzenlenmesi ve saklanması,

VII. zaman ve maliyet verimliliği

cevaplarından yalnızca birini vermesi durumunda 3 puan, ikisini vermesi durumunda 5 puan, üçünü vermesi durumunda 8 puan kabul edilecektir.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı "erişim kolaylığı, hızlı inceleme, büyük veri setlerini analiz etme, gelişmiş (modern) analiz yöntemleri/araçları, iş birliğine dayalı çalışma imkânı, verilerin düzenlenmesi ve saklanması, zaman ve maliyet verimliliği" bilgilerini içermiyorsa, bağlamın dışında bilgiler içeriyorsa veya öğrenci hiç cevap vermemişse 0 (sıfır) puan kabul edilecektir.

2.2. Tarihî belgelerin dijitalleştirilmesi sürecinde telif hakkı ihlalleri söz konusu olabilir. Örneğin dijitalleştirilen eserler izin alınmadan yayımlanabilir, bu da hem etik hem de yasal sorunlara yol açar. Dijital ortamda yayılan içerikler, tarihsel bağlamdan koparılabilir, manipüle edilebilir ya da yanlış yorumlanabilir. Böyle bir durumda yanlış veya yanıltıcı bilgiler hızla yayılabilmektedir. Örneğin bir sosyal medya platformunda "tarihî belge" diye gerçek olmayan bir içerik yayınlanabilir ki bu durum etik anlayışa aykırıdır.

TAM PUAN

Öğrenci cevabında aşağıdaki her iki açıklamayı da birer örnekle açıkladığında 10 tam puan alır:

1. Telif hakkı ve etik ilişkisinin örnekle açıklanması. (Örnek: İzin alınmadan dijitalleştirilip yayımlanan bir eser.)
2. Yanıltıcı bilgilerin yayılması ve etik ilişkisinin örnekle açıklanması. (Örnek: Sosyal medyada bağlamından koparılmış veya sahte bir belgenin paylaşılması.)

KISMİ PUAN (5/3+2)

I. Telif hakkı-etik ilişkisinin bir örnekle açıklanması,

II. Yanıltıcı bilgilerin yayılması-etik ilişkisinin bir örnekle açıklanması

cevaplarından yalnızca birine yer verilmesi durumunda 5 puan kabul edilecektir.

Ayrıca;

I. telif hakkı-etik ilişkisinin,

II. yanıltıcı bilgilerin yayılması-etik ilişkisinin

örnek verilmeden açıklanması durumunda birincide 3 puan, ikincide 5 puan kabul edilecektir.

SIFIR PUAN

Aşağıdaki durumlardan herhangi biri söz konusu olduğunda 0 (sıfır) puan verilir:

- Cevapla ilgili her iki ilişki dışında konulara değinilmesi,
- Soruyla ilgisiz veya bağlam dışı bilgiler verilmesi,
- Hiç cevap yazılmamış olması.

3. Mezopotamya'da Tarım Devrimi ile birlikte besin bulma kaygısının azalması ve iş gücü ihtiyacının artması gibi nedenlerle insan sayısı hızla çoğaldı. Artan üretimle birlikte bölge insanlarının üretim araçlarını ve elde ettikleri ürünleri sahiplenmeye başlaması özel mülkiyeti ortaya çıkardı. Tarım yapılan bölgelerde önce köyler, ardından şehirler kuruldu ve bu süreçle birlikte yöneticiler, askerler, çiftçiler, tüccarlar gibi farklı sınıflar oluştu. Bu gelişmelere bağlı olarak iş bölümü yaygınlaşırken aynı zamanla sınıf ayrımına dayanan yeni bir toplum yapısı ortaya çıktı.

TAM PUAN (4+4+4+3=15 PUAN)

Öğrencinin (yukarıdaki gibi);

I. nüfus artışı,

II. özel mülkiyetin ortaya çıkması,

III. yeni meslek gruplarının ortaya çıkması,

IV. sınıf ayrımının ortaya çıkması

cevaplarını vermesi durumunda birincide 4 puan, ikincide 8 puan, üçüncüde 12 puan, dördüncüde ise 15 tam puan kabul edilecektir.

KISMİ PUAN (4+4+4)

Öğrencinin;

I. nüfus artışı,

II. özel mülkiyetin ortaya çıkması,

III. yeni meslek gruplarının ortaya çıkması,

IV. sınıf ayrımının ortaya çıkması

cevaplarından yalnızca birini vermesi durumunda 4 puan, ikisini vermesi durumunda 8 puan, üçünü vermesi durumunda 12 puan kabul edilecektir.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı aşağıdaki durumlardan herhangi birini taşıyorsa 0 (sıfır) puan alır:

- Tarım Devrimi'nin Mezopotamya'daki toplumsal yapıda yol açtığı değişimleri içermemesi,
- Sorunun tarihsel bağlamı dışında veya ilgisiz bilgiler içermesi,
- Hiç cevap yazılmamış olması.

4. Tarım Devrimi başladıktan hemen sonra sulama faaliyetleri devreye girdi, üretim teknikleri gelişti ve insanlar daha fazla artı ürün biriktirmeye başladı. Biriken artı ürünlerin pazarlanma ihtiyacı, ticaret faaliyetlerin başlamasına ve toplumlar arasındaki etkileşimlerin artmasına yol açtı. Bu gelişmeler sonucunda ihtiyaçların çeşitlenmesi ve bilgi birikiminin artması, kayıt tutma ve düzenli bilgi aktarımı ihtiyacını doğurdu. Bu süreçte yazı ortaya çıktı ve kültürel hayatın temel taşlarından biri hâline geldi. Arazi hesaplamalarından vergi kayıtlarına, doğa olaylarından teknolojik deneyimlere kadar insanlığın birikimi kayıt altına alındı.

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

TAM PUAN (2x5) + (2x5) = 20 PUAN

Yukarıdaki gibi her cümlede kelime bulutunda yer alan "Artı Ürün, Çalışma Zamanı, Devlet, Deneyim, Din, Doğa Olayları, Gözlem, Hesaplama, Kayıt Tutma, Sulama, Tarla Ölçümü, Tablet, Ticaret, Üretim Teknikleri, Vergi, Yazı" kavramlarından en az birini kullanmak kaydıyla “Tarım Devrimi'nin kültürel faaliyetlere etkisini” anlatan beş cümle oluşturulduğunda;

I. her cümle için 2 puan (2x5),

II. her kavram için 2 puan (2x5)

olmak üzere toplamda 20 tam puan kabul edilecektir.

KISMİ PUAN

Öğrenci, kelime bulutunda yer alan "Artı Ürün, Çalışma Zamanı, Devlet, Deneyim, Din, Doğa Olayları, Gözlem, Hesaplama, Kayıt Tutma, Sulama, Tarla Ölçümü, Tablet, Ticaret, Üretim Teknikleri, Vergi, Yazı" kavramlardan en az birini kullanmak kaydıyla “Tarım Devrimi'nin kültürel faaliyetlere etkisini” anlatan her cümle için (2+2) = 4 puan alacaktır.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı aşağıdaki durumlardan herhangi birini taşıyorsa 0 (sıfır) puan alır:

- Kelime bulutunda yer alan hiçbir kavramı içermemesi.
- Kelime bulutundaki kavramlara yer verse bile bunları Tarım Devrimi'nin kültürel faaliyetlere etkisi bağlamında kullanmaması veya bu konuyla ilgisiz cümleler kurması.
- Hiç cevap yazmamış olması.

5.

5.1.

- Her iki devlette egemenliğin kaynağı Tanrı'ydı ve hükümdarlar ülkeyi Tanrı adına yönetirdi.
- Her iki devlette ülke yönetiminde önemli rol oynayan meclislerin varlığı söz konusuydu. Hititlerde bu meclise pankuş, Asya Hunlarında ise kurultay ya da toy adı verilirdi.
- Her iki devlette veraset geçerli olup, mevcut hükümdardan sonra onun soyundan gelen vârislerden birisi tahta çıkardı.

TAM PUAN (4+3+3=10 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. Tanrı ve kral ilişkisi,

II. meclis yapısı,

III. tahtın devri

açıklamalarından birini yapması durumunda 4 puan, ikisini yapması durumunda 7 puan, üçünü yapması durumunda 10 tam puan verilecektir.

KISMİ PUAN (4+3)

Öğrencinin cevabında;

I. Tanrı ve kral ilişkisi,

II. meclis yapısı,

III. tahtın devri

açıklamalarından yalnızca birini yapması durumunda 4 puan, ikisini yapması durumunda 7 puan alacaktır.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı aşağıdaki durumlardan herhangi birini taşıyorsa 0 (sıfır) puan alır:

- Hitit ve Asya Hun devletlerinin yönetim anlayışları arasındaki benzerlikleri içermemesi,
- Sorunun tarihsel bağlamı dışında veya ilgisiz bilgiler içermesi,
- Hiçbir cevap yazılmamış olması.

5.2. Eski Çağ'da, Tanrı ya da tanrıların evrenin düzenini ve insan yaşamını kontrol eden yüce varlıklar olduğuna dair dinî inanç, hükümdarların Tanrı tarafından görevlendirildiği anlayışını doğurmuştur. Hükümdarlar, egemenliklerini meşrulaştırmak için dinî temellere dayanıyordu. Tanrı tarafından seçildikleri veya Tanrı'nın vekili olarak atandıkları için yönetimleri sorgulanamaz bir otoriteye sahipti. Bu anlayış, halkın itaatini sağlamak ve iktidarlarını pekiştirmek için bir araç olarak kullanılmıştır.

TAM PUAN (5+5=10 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. evrende olup bitenin Tanrı eliyle gerçekleştiği dolayısıyla hükümdarın da Tanrı tarafından yetkilendirildiği,

II. hükümdarların egemenliklerini meşru hale getirmek, bu sayede halk nezdinde kabul görmek için iktidarını dinî temellere dayandırdığı

açıklamalarını yapması durumunda birincide 5 puan, ikincide ise 10 tam puan verilecektir.

KISMİ PUAN (5)

Öğrencinin cevabında;

I. evrende olup bitenin Tanrı eliyle gerçekleştiği dolayısıyla hükümdarın da Tanrı tarafından yetkilendirildiği,

II. hükümdarların egemenliklerini meşru hale getirmek, bu sayede halk nezdinde kabul görmek için iktidarını dinî temellere dayandırdığı

açıklamalarından yalnızca birine yer vermesi durumunda 5 puan kabul edilecektir.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı aşağıdaki durumlardan herhangi birini taşıyorsa 0 (sıfır) puan alır:

- Tanrısal yetkilendirme ve iktidarın dinî temellere dayandırılması ile ilgili açıklamaları içermemesi,
- Sorunun tarihsel bağlamı dışında veya ilgisiz bilgiler içermesi,
- Hiçbir cevap yazılmamış olması.

YAZILIYA HAZIRLANIYORUM (1. DÖNEM - 2. YAZILI)

6.

6.1.

- Görevden alma (men) cezası (Yanlış karar verip belgeyi değiştiren yargıcın görevden alınması ve bir daha yargıçlık yapamaması).
- Tazminat (fidye, mali, para) cezası (Hırsızlık yapan kişinin Tanrı'ya, mahkemeye veya bir vatandaşa ait hayvanı çaldığında çaldığının belirli katını ödemesi; azat edilmiş bir kişinin dişini kıran kişinin para cezası ödemesi).
- Kısas cezası (bedensel ceza) (Bir kişinin, kendisiyle eşit olan birinin dişini kırması hâlinde onun da dişinin kırılması).

TAM PUAN (2+2+1=5 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. Görevden alma (men)

II. Tazminat (fidye, mali, para),

III. Kısas cezası (bedensel ceza)

cezalarına yer vermesi durumunda birincide 2 puan, ikincide 4 puan, üçüncüde 5 tam puan verilecektir.

KISMİ PUAN (2+2=4 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. Görevden alma (men)

II. Tazminat (fidye, mali, para),

III. Kısas cezası (bedensel ceza)

cezalarından yalnızca birine yer vermesi durumunda birincide 2 puan, ikisine yer vermesi durumunda 4 puan verilecektir.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı aşağıdaki durumlardan herhangi birini taşıyorsa 0 (sıfır) puan alır:

- Hammurabi Kanunları'ndaki ceza türleriyle ilgili olmaması,
- Kısas, para cezası veya görevden alma gibi ilgili ceza türlerinden hiçbirine yer vermemesi,
- Sorunun tarihsel bağlamı dışında veya ilgisiz bilgiler içermesi,
- Hiç cevap yazılmamış olması.

6.2. Babil toplumunun sınıflı yapısının Hammurabi Kanunları'na yansıması

Eşit statüde iki kişi arasında birinin dişini kıran kişinin kısas ile cezalandırılması ancak azat edilmiş birinin dişini kıran kişinin kısas yerine tazminat (para cezası) ödemesi, cezanın kişinin toplumsal statüsüne göre değiştiğini kanıtlar. Bu örnekler, Hammurabi Kanunları'nda cezaların herkes için aynı olmadığını; sınıf ayrımının hukuka da yansıdığını göstermektedir.

TAM PUAN (3+2=5 PUAN)

Öğrencinin cevabında (yukarıdaki gibi);

I. Cezaların kişilerin toplumsal statüsüne göre değiştiğini belirtmesi,

II. Cezaların kişilerin toplumsal statüsüne göre değiştiğine dair metinden örnek vermesi

durumunda her biri 5 puan kabul edilecektir.

KISMİ PUAN (3 PUAN)

Öğrencinin cevabında;

I. Cezaların kişilerin toplumsal statüsüne göre değiştiğini belirtmesi

veya

II. Bu duruma ilişkin metinden örnek vermesi

durumlarından yalnızca birine yer vermesi getirmesi hâlinde 3 puan verilecektir.

NOT: Öğrenci, cevabında cezaların toplumsal statüye göre değiştiğini belirtmiş ancak metinden örnek vermemişse 3 puan verilecektir. Aynı şekilde, yalnızca metinden örnek verilmiş fakat bunun sınıflı yapıyla ilişkisine değinilmemişse yine 3 puan kabul edilecektir.

SIFIR PUAN

Öğrencinin cevabı Babil toplumunun sınıflı yapısıyla ilgili olmayıp cezaların kişilerin statüsüne göre farklılaştığı metinden örneklerle açıklanmamışsa cevap tarihsel bağlamından kopuk veya ilgisiz bilgiler içeriyorsa ya da öğrenci hiç cevap vermemişse 0 (sıfır) puan verilecektir.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

9. Sınıf tarih · 2025-2026 · 1. dönem 2. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net